

नेपाल सरकार

संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय

पत्र संख्या :-

च. नं. :-

www.tourism.gov.np
E-mail : info@tourism.gov.np
मन्त्री :- ८२९९८७२, ८२९९६०७
फ्याक्स नं. :- ८२९९२२२
सचिव :- ८२९९८७०
फ्याक्स नं. :- ८२९९७५८ (प्रशासन)
प.उ.म., मुकुटीमण्डप : ८२८७०३७
फ्याक्स नं. :- ८२९७८९
एक्सप्रेस नं. : ८२९९५२३,
८२९९८२५, ८२९९७९९,
८२९९८६८, ८२९९८८७,
८२९९२०२, ८२९९६८५, ८२९९७८५

सिंहदरबार, काठमाडौं
नेपाल

प्रेस विज्ञप्ति

प्राकृतिक, पुरातात्विक, ऐतिहासिक साँस्कृतिक तथा धार्मिक दृष्टिबाट नेपाल विश्वकै एक प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्य हो । पर्यटन क्षेत्रको विकास तथा सोबाट प्राप्त लाभ जनस्तरमा पुऱ्याउन पर्यटकीय गन्तव्यहरूको विविधिकरण गर्दै नयाँ पर्यटकीय स्थल र उपजहरूको पहिचान, विकास तथा पर्यटकीय पूर्वाधारहरूको विकास गरी पर्यटन उद्योगलाई राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको एक प्रमुख आधारको रूपमा विकास गर्न जरुरी छ ।

नेपाल सरकारबाट घोषित आ.व. २०७५/०७६ को बजेट वक्तव्यको बुँदा नं. ११४ मा नेपालको पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि नयाँ गन्तव्य पहिचान तथा विकास गर्ने उल्लेख भएको छ । सोही अनुरूप चालु आ.व. मा यस मन्त्रालयको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्य स्थापित गर्न आवश्यक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम रहेको छ । उक्त कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न बजेट वक्तव्यमा उल्लेख भए बमोजिम नयाँ गन्तव्य पहिचान गरी विकास गर्ने उद्देश्यले सार्वजनिक सूचना मार्फत आवेदन आव्हान गरिएकोमा सूचना मार्फत प्राप्त आवेदनहरूको अध्ययन गरी मूल्यांकन गरिएको छ । साथै विभिन्न समयमा विभिन्न निकायहरूबाट प्रकाशित जानकारी, प्राप्त विभिन्न सुझावहरू समेतको आधारमा नेपाल सरकार (मन्त्रिस्तर) को निर्णयानुसार उक्त गन्तव्यहरू पहिचान गरिएको छ ।

सूचिमा उल्लेखित नयाँ विकास गर्नुपर्ने गन्तव्यहरूमा चालु आर्थिक वर्षमा विनियोजित बजेटबाट बाँडफाँड गरिने छ । यसका अतिरिक्त थप प्रचारप्रसार गरी प्रवर्द्धन गरिने स्थापित गन्तव्यहरूको समेत संलग्न सूची रहेको जानकारी सम्बन्धित सबैमा गरिन्छ ।

धनराज उपाध्याय

सं.सं./प्रवक्ता

२०७५/०१/१५

Handwritten text in the top left corner, possibly a header or address, including lines like "No. 1000" and "1000".

Main body of very faint, illegible handwritten text, possibly a letter or document content.

Handwritten signature or name

Handwritten text below the signature

Handwritten text below the previous line

Handwritten text at the bottom of the signature block.

पर्यटन प्रवर्द्धन र विकासका लागि पहिचान गरिएका गन्तव्यहरू

सि. नं.	प्रदेश	जिल्ला	स्थापित तथा प्रवर्द्धन गरिनुपर्ने गन्तव्यहरू	नयाँ तथा विकास गरिनुपर्ने गन्तव्यहरू
१	१ नं. प्रदेश	ताप्लेजुङ	<ul style="list-style-type: none"> पार्थीभरा फुङफुङे झरना, (साँवा गाँउपालिका) 	तिङबुङ पोखरी (सिदिङ्बा गाँउपालिका)
२		पाँचथर		गुरु फाल्गुनानन्द सर्किट (लोब्रे कुटी- गजुरमुखी धाम-लाराम्मा-चुक्कीनाम्बा) (फिदिम नगरपालिका)
३		इलाम		फिकल-कन्याम-श्रीअन्तु सर्किट
			सन्दकपुर-माईपोखरी (सन्दकपुर गाउँपालिका)	
४		तेह्रथुम		तीनजुरे-मिल्के-जलजले (TMJ)
५		संखुवासभा	अरुण उपत्यका	बालेश्वोर ऐतिहासिक गुफा
६		धनकुटा	भेडेटार नमस्ते झरना (भेडेटार गाँउपालिका)	हलदे पटकेडाँडा पर्यटक ट्रेल (छथरे गाउँपालिका)
७		भोजपुर		ट्याम्के डाँडा (मुन्धुम ट्रेयल)
८		खोटाङ	हलेसी महादेव	बराह पोखरी (बराह गाँउपालिका)
		सोलुखुम्बु	स्याङबोचे	
			सगरमाथा	पाँचपोखरी (महाकुलुंगगाउँ पालिका)
१०		ओखलढुंगा	पोकली झरना	थोलेदम्बा डाँडा
११		उदयपुर		उदयपुरगढी
१२		झापा	बाँसबारी सिमसार पर्यटन पूर्वाधार केन्द्र	सहिद नेत्रलाल पार्क • विर्तामोड गौरादह कृषि पर्यटन क्षेत्र अर्जुनधारा पर्यटकीय क्षेत्र
१३		मोरङ		धनपालगडी पर्यटकीय क्षेत्र, बेलबारी
१४		सुनसरी	कोशिटप्पु बन्यजन्तु आरक्ष धरान वराह क्षेत्र	

8/12

			(बराह गाउँपालिका)	
				पिण्डेश्वर-दन्तकाली पदमार्ग
			ताल तलैया (इटहरी उपहमाहानगरपालिका)	
१५	प्रदेश नं. २	सिरहा		सहलेस दरबार पर्यटन क्षेत्र (लहान, सिरहा नगरपालिका)
१६		सर्लाही		नाडी ताल (चन्द्रनगर गाँउपालिका वडा न. ६ र ७)
१७		धनुषा	जानकी मन्दिर धनुषाधाम	
				धनेश्वर महादेव पर्यटन विकास क्षेत्र (मिथिला नगरपालिका, १०)
१८		महोत्तरी		जलेश्वर मन्दिर (जलेश्वर नगरपालिका)
१९		रौतहट		मरघर सिमसार क्षेत्र
				पतौरा पुरात्वात्विक महादेव मन्दिर पर्यटकीय क्षेत्र
२०		बारा	गढीमाई (महागडिमाई नगरपालिका)	
				सिम्रौनगढ (सिम्रौनगढ नगरपालिका)
२१		पर्सा	पर्सा रानीपोखरी	घडिअर्वा पोखरी (विरगन्ज उपमहानगरपालिका)
			पर्सा राष्ट्रिय निकुन्ज	
२२		सप्तरी		छिन्नमस्ता (छिन्नमस्ता गाँउपालिका)
२३	प्रदेश नं. ३	दोलखा	कालिञ्चोक भगवती	जिरी -शैलुङ पर्यटन पदमार्ग
२४		सिन्धुली		सिन्धुलीगढी
२५		रामेछाप		सुनकोशी न्यापिटड
२६		काभ्रेपलाञ्चोक	नमोबुद्ध	महाभारत ट्रेल (लाँकुरीभन्जयाङ्ग फुल्चोकी गुर्दुमडाँडा नारायणस्थान भूमेचुली पदमार्ग)
			पलाञ्चोक भगवती	
२७		सिन्धुपाल्चोक	भोटेकोशी नदिमा न्यापिटड, बन्जीजम्पिङ	पाँचपोखरी (थाङपाल गाँउपालिका)
		हेलम्बु		
२८		नुवाकोट	नुवाकोट दरबार	
			ककनी	
				कल्चेडी-झिल्लेश्वर -देवीघाट- भैरवी- दुप्चेश्वर सर्किट (वेलकोटगढी ७)

G12

२९	रसुवा	गोसाइकुण्ड केन्जीड उपत्यका	तामाङ हेरिटेज ट्रेयल
३०	धादिङ	त्रिशुली नदि च्यापिटड	स्काइ ट्रेयल रानीझरना क्यानोनिङ्ग थाके ६ धादिङ्ग
३१	चितवन	देवघाट सौरहा	विस हजारी ताल सोमेश्वोर गढी पर्यटन विकास माडी- ५ (माडी नगरपालिका, ५) पटियानी पर्यटकीय क्षेत्र
३२	मकवानपुर	दामन मैत्रीपार्क फार्कल-इन्द्रसरोवर	मकवानपुरगढी
३३	भक्तपुर	नगरकोट भक्तपुर दरबार चाँगुनारायण मन्दिर	नीलबाराही मन्दिर/पार्क (मध्यपुर ठिमी न.पा.)
३४	काठमाण्डौ	पशुपति बौद्धनाथ स्वयम्भूनाथ नारायणहिटी चन्द्रागिरी सुन्दरीजल बुढानीलकण्ठ	दहचोक (चन्द्रागिरी नगरपालिका)
३५	ललितपुर	पाटन दरबार स्ववायर	नागदह पर्यटकीय क्षेत्र गोदावरी फुलचोकी हाइकिङ (गोदावरी नगरपालिका)
३६	गण्डकी प्रदेश	गोरखा मनकामना मन्दिर गोरखा दरबार मनास्लु सर्किट ट्रेयल (आरुघाट, चुम्नुर्बी धार्चे गाउँपालिका)	चुम्भ्याली (चुम्नुर्बी गाउँपालिका)

GIR

३७		लमजुङ	घलेगाउँ	
				काउलेपानी
३८		तनहुँ	बन्दीपुर	तनहुँ कालिका शहीद तथा शान्ति पार्क व्यास ४ सिद्धगुफा भिमाद
३९		कास्की	पोखरा	
			सारंगकोट	
			पञ्चासे	
			पुम्दीकोट	मौजा (होम स्टे) सिक्लेश पर्यटकीय क्षेत्र
४०		मनाङ	तिलिचो ताल	नार्फू ट्रेयल (सेभेन पास ट्रेयल)
			अन्नपूर्ण पदमार्ग	
४१		मुस्ताङ	मुक्तिनाथ	
			जोमसोम	
			दामोदर कुण्ड	
				लोमान्थाङ दरबार र गुफा क्षेत्र
४२		पर्वत	सालीग्राम सेतीवेणी	दुर्लुङ क्यानोनिङ्ग, केभिङ्ग र होमस्टे (कुस्मा ३)
			गुप्तेश्वर गुफा	महाशिला
४३		स्याङ्जा	सिरुवारी	
			स्वेरक मैदान प्याराग्याइडिङ (भिरकोट नगरपालिका)	सतौ-चण्डिकालिका क्षेत्र (पुतलीबजार नगरपालिका)
				आलमदेवी (कालीगण्डकी गाँउपालिका)
४४		बाग्लुङ	कालिका भगवती मन्दिर (बा.न.पा. १)	भकुण्डे भैरवस्थान गाजाको दह ढोरपाटन आरक्ष क्षेत्र (ढोरपाटन न.पा र निसीखोला गा.पा.)
४५		नवलपरासी पूर्व	मौलाकालिका	
				दाउन्नेदेवी
४६		म्याग्दी	पुनहिल	
			तातोपानी	
			गलेश्वर मन्दिर	घोरेपानी पर्यटकीय क्षेत्र रघु गंगा रुइसे डाँडा देखि धवलागिरी आईस फल सम्म पदमार्ग,
४७	प्रदेश नं. ५	नवलपरासी पश्चिम		रामग्राम
			वाल्मीकी आश्रम	
४८		रुपन्देही	लुम्बिनी	बाउन्नकोटि वनवाटिका सैनामैना पर्यटकीय क्षेत्र
			ग्लोबल पिस पार्क वुटवल	
४९		कपिलवस्तु	निग्लीहवा	

5/12

		मायादेवी तिलौराकोट पैदल परिपथ	
			जगदिशपुर ताल
			सागर ताल (कपिलवस्तु न.पा.२ ठूलो बर्दगवा)
५०	पाल्पा	तानसेन (रानीमहल, श्रीनगर)	तालपोखरा रम्भादेवी मन्दिर पर्यटन क्षेत्र (रामपुर नगरपालिका)
५१	अर्घाखाँची	सुपा देउराली	पाँणिनी तपोभूमी (पाणिनी गाँउपालिका)
५२	गुल्मी		रेसुङ्गा तपोभूमी (रेसुङ्गा नगरपालिका)
		सत्यवती पर्यटन तथा धार्मिक क्षेत्र	
			रुरुक्षेत्र (रुरु गाँउपालिका)
			भगवती मन्दिर पर्यटकीय क्षेत्र (रेसुङ्गा न पा १)
५३	रुकुम पूर्व	गुरिल्ला ट्रेयल	ढोरपाटन-मैकोट-सेफोकसुन्डो पर्यटन मार्ग
५४	रोल्पा		जलजला
५५	प्युठान	स्वर्गद्वारी	रक गाडेन, ओखरकोट डाँडा, झिमरुक
५६	दाङ		बगरबाबा धार्मिक पर्यटकीय स्थल
५७	बाँके	वागेश्वरी मन्दिर	कम्मर शाह मजार धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्र डडुवा गा.पा ५
		गावरभ्याली	
		बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज - बाघ संरक्षण र साइनेज	
५८	बर्दिया	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	
		डल्ला होमस्टे	
		कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	
			ओमकेदारेश्वर धाम धार्मिक पर्यटकीय स्थल, (वासगाढी)
५९	कर्णाली प्रदेश	सल्यान	शिवमन्दिर धार्मिक पर्यटकीय स्थल, जोगी गाउँ (बर्दिया नगरपालिका, २)
६०		डोल्पा	कुभिन्डे दह
६१		जुम्ला	त्रिपुरासुन्दरी धार्मिक पर्यटन क्षेत्र
		सिंजा सभ्यता	
			डुडुल चैत्य
६२		हुम्ला	लिमी उपत्यका पर्यटकीय स्थल

50/50

६३		मुगु	रारा ताल		
					रारा-से फोक्सुण्डो lake to lake trekking
६४		कालिकोट			पाचाल झरना (पाचाल झरना गाँउपालिका)
६५		जाजरकोट			खलंगा दरबार क्षेत्र (भेरी नगरपालिका)
६६		दैलेख	पञ्चकोशी धार्मिक पर्यटन विकास (पन्चकोशी ज्वाला क्षेत्र)		कोतगढी-पञ्चदेवल-वेलासपुर-महाबु पर्यटकीय विकास, नारायण न.पा.
६७		सुर्खेत	काँक्रेविहार		जाजुरा दह पञ्चपुरी न.पा. ८ र ९ (गुप्ती ताल, मादले गुफा, शिव गुफा लगायत)
			देउतीबज्यै (विरेन्द्रनगर नगरपालिका)		गिद्देडाँडा पर्यटकीय क्षेत्र
			मदन आश्रित पार्क		
६८		रुकुम पश्चिम			बोतामकोट चित्री पाटन साहसिक पदमार्ग
६९	प्रदेश नं. ७	बाजुरा	बडिमालिका		
					कोल्टी - बुढीनन्दा - बडिमालिका पदमार्ग
७०		बझाङ			गोरखनाथ मन्दिर पैदलमार्ग (दुर्गाथैली ७)
७१		डोटी	खसड शैलेश्वरी		बडिकेदार धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्र
७२		अछाम	रामारोसन		
					सुर्यकोट मस्तादेवी पर्यटन क्षेत्र (मंगलसेन नगरपालिका, ३)
७३		दार्चुला	अप्पिनाम्पा संरक्षण क्षेत्र		
					मालिकार्जुन (मालिकार्जुन गाँउपालिका)
७४	वैतडी	त्रिपुरासुन्दरी			
				सिद्धनाथ उदयदेव धार्मिक स्थल पाटन नगरपालिका ६	
७५		डडेल्धुरा			अमरगढी-उग्रतारा (अमरगढी नगरपालिका)
७६		कञ्चनपुर	चाँदनी-दोधारा क्षेत्र		
					रौटेला झम्केली ब्रह्मदेवधाम धार्मिक विकास क्षेत्र
					बन्दा ताल कोटीहोम पर्यटकीय क्षेत्र (बेलौटी न.पा.)
७७		कैलाली	घोडाघोडी ताल		
			टिकापुर सर्किट		
			भादागाँउ		
					बर्दगोरिया मन्दिरधाम (बर्धगोरिया गाँउपालिका)

SIR